

ZAPISNIK

sa šeste sjednice Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Skupštine Crne Gore,
održane dana 27. aprila 2017. godine

Sjednica je počela u 12.00 časova.

Sjednicom je predsjedavao Andrija Nikolić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanica Nada Drobnjak, poslanici Halil Duković, Luid Ljubo Škrelja, dr Dragutin Papović, Miloš Nikolić i mr Ervin Ibrahimović.

U svojstvu gostiju, sjednicu su prisustvovali ministar odbrane mr Predrag Bošković, Nj.E ambasador Mađarske u Crnoj Gori Kristijan Poša i nacionalni koordinator za NATO Dragan Pejanović, dok je u svojstvu predlagača zakona sjednici prisustvovao ministar vanjskih poslova, prof. dr Srđan Darmanović.

Sjednici su, takođe, prisustvovali službenici Odbora, Jasmin Bojadžić, Dijana Mitrović i Blagota Marunović.

Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić, pozdravio je prisutne članove Odbora, ovlašćenog predstavnika predlagača, goste, predstavnike medija, te se uz jednoglasnu podršku članova Odbora pristupilo razmatranju predloženog dnevnog reda.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, polazeći od predloga dnevnog reda i datog obavještenja, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

- 1. PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SJEVERNOATLANTSKOG UGOVORA I PROTOKOLA UZ SJEVERNOATLANTSKI UGOVOR O PRISTUPANJU GRČKE I TURSKE;**

Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić je na početku sjednice istakao da je na dnevnom redu veoma važan dokument jer će se članovi Odbora izjasniti povodom Predloga zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske. Nakon toga, dodatno će se ovaj dokument uputiti na dalje, finalno razmatranje i usvajanje na plenarnoj sjednici Skupštine Crne Gore, istakao je predsjednik Nikolić.

Potvrđivanjem Sjevernoatlantskog ugovora u Skupštini Crne Gore privodi se kraju postupak pravnog pridruživanja naše zemlje NATO savezu. Predajom instrumenta ratifikacije pristupanja Sjevernoatlantskom ugovoru kod depozitara ugovora, Crnu Goru će dijeliti samo protokolarne formalnosti od punopravnog članstva u NATO, naglasio je predsjednik Nikolić, nakon čega je dao riječ ovlaštenom predstavniku predlagača za ovaj predlog zakona, ministru vanjskih poslova prof. dr Srđanu Darmanoviću.

Na početku svog izlaganja, ministar Darmanović je istako da je potvrđivanjem Predloga zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske, siguran znak da se Crna Gora nalazi na pragu ulaska u NATO savez, kao 29 članica.

Sjevernoatlantski ugovor ili poznatiji kao Vašingtonski ugovor predstavlja kamen temeljac evropske bezbjednosti u posljednjih blizu 70 godina i ključni je garant mira i stabilnosti na čitavom sjevernoatlantskom prostoru. Ugovor je izmijenjen samo jednom, 1951. godine, putem Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske. On obuhvata i podrazumijeva poštovanje vrijednosti na kojima počiva. Pristupanjem Vašingtonskom ugovoru Crna Gora postaje dio sistema kolektivne bezbjednosti i vrijednosti NATO. To će učiniti naše demokratsko opredjeljenje snažnijim i dugovječnijim a naše reformske procese efektivnijim i održivim, te su ovo razlozi zbog kojih vjerujem da će članstvo naše države u NATO biti blagorodno za sve građane, bez obzira na njihovo opredjeljenje, istakao je ministar Darmanović.

Član 5 Vašingtonskog ugovora definiše da je napad na jednu ili više članica napad na sve njene članice. Svaka članica može računati na pomoć svih kada zatreba. Upravo je to garant njene dugoročnosti, efikasnosti i stabilnosti. Upravo je ovaj član Ugovora razlog zbog čega ga Alijansa nije nikada upotrijebila, jer je on više kao preventiva. Konkretno, on je samo jednom iskorišten, kao odgovor na terositički akt 11.septembra 2001. godine u Sjedinjenim Američkim Državama.

Za našu državu koju je iskusila brojne bezbjednosne izazove i ovo je od posebne važnosti jer predstavlja garanciju njenog suvereniteta i nepovredivosti granica. Odluke u Alijansi se donose konsenzusom. Dodatno je važna politika otvorenih vrata Alijanse. Uvjerenja smo da je budućnost našeg regiona u integracijama, te ćemo nastaviti da se snažno zalažemo da i druge države, naši susjedi, takođe, dobiju status punopravnih članica NATO i Evropske unije.

Ministar Darmanović je na kraju svog izlaganja izrazio duboko uvjerenje da je Crna Gora spremna da sa najrazvijenijim demokratijama svijeta na najbolji mogući način, u njenim kapacitetima, odgovori svojim obavezama.

Nakon izlaganja ministra Darmanovića, predsjednik Odbora Andrija Nikolić je iskoristio priliku da iznese svoje kratko viđenje važnosti aktuelnog momenta i potvrđivanja članstva Crne Gore u NATO Alijansi.

Nakon što je u protekloj godini Crna Gora obilježila jubilej, deset godina nezavisnosti i 1000 godina državnosti, naša država će ove godine, vrlo izvjesno ostvariti jedno od istorijskih dostignuća, članstvo u NATO, istako je predsjednik Odbora Nikolić.

Za kratko vrijeme osvojili smo visoke standarde demokratije, koji su uslov da bi se kao punopravna članica i kredibilan saveznik uključili u potpunosti u međunarodne demokratske organizacije kakva je NATO.

Posebno male zemlje kakva je Crna Gora sigurnu budućnost mogu imati samo u evropskom i evroatlanskom okruženju, koje im garantuje ekonomski i društveni prosperitet i daje svojevrsnu polisu osiguranja.

Članstvo Crne Gore u NATO čvrst je garant naše nacionalne bezbjednosti, što je temeljni preduslov za nastavak nesmetanog napretka crnogorskog društva u skladu sa interesima građana i temeljnim vrijednostima koje proklamuje Ustav Crne Gore. NATO savez u Crnoj Gori dobija pouzdanog saveznika koji će biti spreman i sposoban da preuzme svoju ulogu u najmoćnijem vojnom savezu.

Predsjednik Odbora Nikolić je dodao da Crna Gora pristupa jednoj velikoj organizaciji i dobija najbolju moguću garanciju za svoj ukupan razvoj. Suština Člana 5 koji se odnosi na kolektivnu odbranu je „Svi za jednog jedan za sve“, to je moto koji se primjenjuje u NATO“. Ta solidarnost i pomoć nije samo dostupna u ekstremnim situacijama, već i prilikom prirodnih katastrofa koje su van oružanih konflikata.

Iako se to pitanje često postavlja u javnosti, Crna Gora nije birala između Amerike i Rusije kao svjetskih globalnih sila, Crna Gora je izabrala dugoročno dobro za sebe i njene građane. A to dobro prije nas su prepoznali u ovoj alijansi odgovorni iz 28 zemalja u kojoj je najveća većina sa zasluženom titulom starih evropskih i svjetskih demokratija.

Crna Gora će prijemom preuzeti pojačanu obavezu da u okviru već postojećih dobrosusjedskih odnosa sa državama regiona bude novi promoter demokratskih vrijednosti koje baštine članice ove organizacije i time pomoći da i ostale članice regiona, ako već nijesu, ubrzo krenu putem na kome se naša zemlja sigurno nalazi već nekoliko godina.

Na kraju svog izlaganja predsjednik Nikolić je istako da je veliki značaj priloženog dokumenta kojim Crna Gora pravno zaokružuje svoje pristupanje Alijansi. Sjevernoatlantskim ugovorom uređuju se pitanja iz područja bezbjednosne, odbrambene i vanjske politike, pitanja kolektivne odbrane saveznika i napora za očuvanje mira i sigurnosti te pitanja razvoja kolektivnih vojnih i odbrambenih sposobnosti država članica Sjevernoatlantskog ugovora. Sjevernoatlantski ugovor obavezuje stranke na miroljubivo rješavanje međunarodnih sporova te na suzdržavanje od prijatne ili upotrebe bilo kojeg oblika sile, nespojivog s ciljevima Ujedinjenih nacija, zaključio je Nikolić.

Poslanik Miloš Nikolić je istakao da gotovo ne postoji generacija u Crnoj Gori koja nije zapamtila neki rat. Živimo u regionu koji je podređen destrukciji a ne konstrukciji i uvjerenja sam da nam se ovakvim i sličnim odlukama, koju artikuliše konkretna vlast i vladajuća većina, pruža prilika da upravo mi budemo prva generacija koja neće zapamtiti ni jedan rat, dodao je poslanik Nikolić.

Poslanica Drobnjak je izrazila da su pred nama istorijski dani u kojima donosimo odluku da ćemo postati dio najrazvijenijih zemalja svijeta, poštujući povelju Ujedinjenih Nacija u cilju očuvanja

međunarodnog mira i sigurnosti te miroljubivog rješavanja međudržavnih sporova u skladu sa načelima međunarodnog prava. Ove naše odluke su u skladu sa odlukom naroda da dobiju nezavisnu državu koja sama odlučuje o svojoj budućnosti. NATO je danas neophodan i to kao što je neophodan 1949. godine kada je osnovan. Takođe, na kraju svog izlaganja poslanica Drobnjak je istakla da je NATO, takođe, važan za ostvarivanje rodne ravnopravnosti koju ova organizacija ima i gaji.

Za riječ se javio poslanik Ljubo Škrelja koji se na početku svog izlaganja zahvalio prisutnim gostima koji su vrijedno i zdušno doprinijeli da se Crna Gora danas nađe na vratima NATO, pred istorijskom odlukom da bude dio saveza sa tako značajnim zemljama. Ova odluka je važna za multietničko, multikonfesionalno i multikulturno društvo i ista učvršćuje opredjeljenje naroda naše države da obnovi svoju državnost prije više od deset godina.

Nacionalni koordinator za NATO Dragan Pejanović je istakao da je čast i privilegija odlučivati o ovako važnom pitanju. Biti u društvu i u savezu 28 članica NATO država, od koje su 22 članice EU, najbolja je garancija očuvanja mira, stabilnosti i daljeg razvoja i napretka Crne Gore. Članstvo u Alijansi kao strateškog prioriteta države definisanom nizom strateškim dokumenata, kao što su Deklaracija o nezavisnosti, Ustav Crne Gore, tri skupštinske rezolucije, odnos države prema njenim građanima, koju su aktualnoj vlasti davali većinsku podršku na svim izborima od 2006. godine. Komunikacioni tim Savjeta za članstvo u NATO doprinio je jačanju hrabrosti, odlučnosti i istrajnosti građana i svih državnih struktura da odlučno nastave svoj integracioni put. Crnogorski narod želi da se čuje njihov glas, mi želimo da sami odlučujemo o nacionalnim i strateškim interesima, da se poštuje naš integritet i naše kulturno i istorijsko nasljeđe i siguran sam da svi želimo stabilan region, naglasio je nacionalni koordinator za NATO, Dragan Pejanović.

Ministar odbrane mr Predrag Bošković kazao je da dva spoljno politička opredjeljenja, definisana u Deklaraciji o nezavisnosti, kao što su ulazak u NATO i EU, predstavljaju odluke naroda još prije više od 10 godina i da glasanje o Predlogu zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora na Cetinju nije nova stvar, uslovno rečeno, znajući dugogodišnje napore i pripreme kako bi postali punopravna članica ovog vojnog saveza. Reforma vladavine prava i borbore protiv korupcije su osnove i kriterijumi koje predstavljaju ujedno i sredstvo i cilj, sredstvo koje garantuje ispunjenje kriterijuma za prisustvo EU i NATO i cilj, činjenicom da je volja naroda prioritet. Hiljadugodišnja tradicija naše države i neprestane borbe za očuvanjem svog identiteta i integriteta, dokaz su potrebe za ulazak Crne Gore u NATO, čime se garantuje trajni mir i dugotrajna stabilnost, šireći se oaza sigurnosti i bezbjednosti na Balkanu dodao je ministar mr Bošković.

Ambasador Mađarske u Crnoj Gori, Nj.E. Kristijan Poša je istakao da će Crna Gora na Cetinju donijeti veliku istorijsku odluku koja je u ravni sa obnovom svoje državnosti prije 11.godina. Sve nas zajedno čeka još dosta posla jer će Crna Gora uskoro postati 29. članica NATO i sjedjeće ravnopravna za istim stolom sa najrazvijenim državama Evrope i svijeta. Crna Gora ima kratkoročne, srednjoročne i dugoročne planove i to govori o mudrosti i odlučnosti ovog naroda da stvore sebi bezbjednu i sigurnu budućnost. Uskoro se završava mandant kontakt Ambasade Mađarske za NATO u Crnoj Gori činjenicom da uskoro postajete punopravna članica ovog vojno-političkom saveza, zaključio je ambasador Poša.

Poslanik Papović je naglasio da je ulazak u Crne Gore u NATO istorijska uloga i da ona kao takva nesumnjivo nosi takav epitet ali se ta odluka isto tako mora ogledati kroz njenu dugoročnu isplativost i održivost. Moramo racionalnim odlukama donositi velike političke poteze. Crne Gora

ne smije i nije zemlja koja se otklonila prema bilo kome, već se okrenula prema zapadnim vrijednostima, ne okrećući leđa drugima, bez simpatija prema nekom, već ispravnim odlukama odredila svoj put. NATO savez nije agresivni savez već isključivo odbrambeni savez. Crnoj Gori jeste potreban ovakav sistem jer u današnjem svijetu, dodatno, ne postoji sličan i tako organizvan vojni savez koji se temelji na postulatima demokratije. Poslanik Papović je dodao da u Preambuli Sjevernoatlantskog ugovora upravo stoji da je ovaj ugovor nastao na principima Povelje Ujedinjenih nacija i da NATO pakt želi da nadogradi i nadomjesti one akcije koje UN ne mogu riješiti. Sve navodi da na to da Crna Gora racionalno donosi odluku i pristupa NATO-u kako više nikada ne bi bila dio talasa nemira i sukoba na Balkanu.

Nakon izlaganja predstavnika predlagača, gostiju i poslanika, predsjednik Odbora Andrija Nikolić je stavio na glasanje Predlog zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske. Protiv i uzdržanih nije bilo, nakon čega je konstatovano, da je Odbor jednoglasno podržao ovaj Predlog zakona.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine imenovan je poslanik Andrija Nikolić.

Pošto je iscrpljen dneveni red, sjednica Odbora je završena u 13h.

v.d. SEKRETARA ODBORA
mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA
Andrija Nikolić